

Ключевые слова: дизайн-эргономическое проектирование, структурно-геометрическое формообразование, бионические принципы проектирования, гармонизация системы «человек-спецодежда-среда», визуализация художественной формы спецодежды.

ANALYSIS OF HARMONIC AND VISUALIZATION PROPORTIONING OVERALLS ART FORMS BASED ON INFORMATION AND SIGN SYSTEMS

KOLOSNICHENKO O.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. Research of mechanisms of visualization and exposure of sign structures of stylistic character of modern overalls from position of bionic principles and structural and geometric morphogenesis on the basis of additive rows of "gold section".

Methodology. A structural analysis in the study of literary sources, general methodology of approach of the systems to planning of overalls, morphological analysis and progress of forms trends in modern overalls is used.

Finding. Conformity to law of harmonization of the system is created "man-overalls-environment" for planning of multi-layered protective clothing with the special protective properties.

Originality. The use of the modules is offered as independent morphons of project form on certain geometrical laws and harmonic correlations.

Practical value. Improved methods of artistic design special clothes by setting regularities of formation in order to reduce the cost of design and technological development.

Key words: *ergonomic design, structural and geometric shaping, bionic design principles, harmonization of the "man - overalls - environment", visualization of the art form of overalls .*

ГУЛА Є.П., МАРТИНЮК Г.С

Київський національний університет технологій та дизайну

ПРОБЛЕМИ КОМПОЗИЦІЙНОГО ФОРМОУТВОРЕННЯ В ДИЗАЙНІ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Мета. Аналіз основних якостей форми періодичного видання, аналіз доданків газети і журналу, осмислення алгоритміки сприйняття газети і журналу, вивчення характеристик текстового поля, що найбільше впливають на його зручність сприйняття.

Методика. Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань використано такі методи дослідження, як предметно-аналітичний (при роботі з візуальними матеріалами), описовий метод, порівняльний метод та функціональний аналіз.

Результати. На основі проведеного аналізу періодичних видань було розроблено алгоритм, результати якого дозволяють найбільш точно оцінити графічний дизайн видання, виявити проблеми, що виникають в роботі редакцій з даної тематики.

***Наукова новизна.** Досліджено основні проблеми, пов'язані із зручністю візуального сприйняття, типографського набору та легкістю читання, а також досліджено візуальне сприйняття періодичного видання в цілому.*

***Практична значимість.** У процесі роботи визначено проблеми використання основних елементів композиційно-графічної моделі періодичного видання, які впливають на зручність візуального сприйняття.*

***Ключові слова:** дизайн періодичних видань, композиційно-графічна модель, верстка газети, візуальне сприйняття.*

Вступ. Актуальність роботи полягає в тому, що сучасному читачеві необхідні максимально комфортні умови отримання інформації. Читання газет і журналів має бути легким, швидким і зручним для сприйняття. Раціональним і швидким повинен бути і пошук необхідної інформації, формування кола читання в кожному випуску періодичного видання.

Попередні дослідження в даній області стосувалися проблем, пов'язаних зі зручністю візуального сприйняття типографського набору та легкістю читання типографського шрифту. Однак дослідження про візуальне сприйняття періодичного видання в цілому не проводилось. Істотна особливість підходу до проблеми візуального сприйняття полягає в тому, що до традиційних понять «розбірливість шрифту» і «легкість читання тексту» додається поняття «зручність читання періодичного друкованого видання». Це поняття визначає в цілому, наскільки зручно читачеві користуватися газетою або журналом, тобто отримувати необхідну інформацію.

Для даної роботи важливе питання, поставлене дослідниками журналістики: "Чи має сенс займатися подальшим вивченням газетної і журнальної форми, якщо від неї через кілька десятиліть не залишиться й сліду?"[3] Втім, віртуальний слід залишиться в будь-якому випадку, оскільки форма електронного видання вийшла з форми друкованого видання, як колись форма газети вийшла з форми книги. На думку авторитетних знавців історії та теорії мас-медіа, друковану періодику рано списувати з рахунків. «Друковані ЗМІ вступають в п'яте століття свого існування і, схоже, продовжать своє існування в еру високих технологій. Пророцтва про їх кінці, які висловлювалися багаторазово протягом останніх років, виявилися неспроможними. Думаю, паперові видання такі як газета і журнал – будуть завжди. Хоча б у силу чисто практичних зручностей побутування: легка в фізичному сенсі, просте і незалежне зберігання, можливість читання в різних місцях і умовах, незалежність від джерел енергоживлення - роблять їх незамінними. Це якщо не рахувати простого інтересу великого контингенту людей саме до паперової форми видання».[3]

В даний час друковані періодичні видання функціонують в жорсткому конкурентному середовищі. Між друкованими та електронними ЗМІ триває боротьба за аудиторію. Для того, щоб зберегти наявну читацьку аудиторію і залучити нових читачів, друкованій пресі необхідно максимально ефективно використовувати свої переваги і ресурси. Одним з таких ресурсів є зручність візуального сприйняття періодичного видання, його ергономічні характеристики.

Постановка завдання. Таким чином, метою даного дослідження можна визначити аналіз основних якостей форми періодичного видання, аналіз доданків газети і журналу, осмисленню алгоритміки сприйняття газети і журналу, вивченню характеристик текстового поля, що найбільше впливають на його зручність сприйняття.

Відповідно, об'єктом представленого дослідження доцільно вважати художньо-композиційні характеристики періодичних видань, а предметом дослідження – аналіз композиційно-графічної моделі періодичних видань, які впливають на зручність візуального сприйняття. При розв'язанні поставлених завдань було використано системний підхід у вивченні різноманітних матеріалів. Також для досягнення поставленої мети застосовано такі методи наукових досліджень як предметно-аналітичний (при роботі з візуальними матеріалами), описовий метод, порівняльний метод та функціональний аналіз. У процесі дослідження було використано книги вітчизняних та зарубіжних авторів по дизайну книги, газетно-журнальному дизайну, психології зорового сприйняття, графічному дизайну.

Результати дослідження. Кожен рукотворний предмет, залежно від своєї конструкції та форми, набуває певних композиційних властивостей. Композиція (від лат. compositio – складання, створення) – це побудова цілісного витвору, всі складові якого гармонійно узгоджуються.[1] Композиція друкованого видання завжди була та залишається однією з найважливіших практичних та теоретичних проблем. Але висловлювання та думки з даного питання досить розрізняються. Композиція – склад, поєднання частин, приведення їх до порядку; властивість, яку має будь-який предмет, створений природою або людиною. Тобто композиція є виразником структурно-гармонічної цілісності складових частин твору та одночасно засобом організації, побудови цієї цілісності.

Композиція видання виникає на основі архітектоніки літературного змісту, тому архітектонічність друкованого видання залежить від точності композиційного відображення та гармонійного підпорядкування частин у цілому. Найточніше архітектоніка видання відображена у системі рубрик, заголовків. Правильно оформлене відношення рубрикаційних частин є однією з основних вимог композиції - підпорядкування.[1] Найбільшою проблемою та складністю у створенні видання є підпорядкованість, оскільки, потрібно уважно стежити за нюансами та деталями. Інколи, доводиться відмовлятися від елементів декорування, щоб не порушити архітектоніку всього видання. Дуже часто на розробку видавничої одиниці одних лише знань та навичок мало, потрібен хист та вміння креативно мислити.

Регулюючим елементом творчого процесу тут служить композиційно-графічна модель, яка допомагає налагодити єдиний стиль, зробити газету впізнаваною для читача, а роботу над нею для всієї редакції зрозумілою і успішною. При цьому, чим крупніше газета або журнал, тим жорсткіше стає композиційно-графічна модель, і з більшою інтенсивністю йде процес уніфікації в роботі над виданням.

Зовнішній вигляд періодичного видання залежить від потреб читачької аудиторії та стратегії редакції в їх задоволенні. Саме це створює стиль і колорит газети, орієнтовані на читача, адже стиль і характер газети повинні бути сумісні з особливостями аудиторії, якій вона адресована.

Такий параметр, як орієнтир на читача, складається зі зв'язку з читачами (інтерактивність) та зручності (найчастіше мова йде про зручність пошуку інформації або навігації). Вони є самою суттю створення газети і впливають на всі елементи композиційно-графічної моделі. Цей зв'язок також і зворотний. Використовувані елементи впливають на навігацію, інтерактивність, колорит, стиль і композицію газети. Взяти, приміром, навігацію. Крім, безумовно, основного навантаження на заголовний комплекс, за рахунок якого вона реалізована, навігація виконується і за рахунок шрифтів (розмір кегля вказує на значущість матеріалу), ілюстрацій (спрямовує, дає сигнал читачеві в іншій, не текстовій, формі), графічних елементів і кольору, несучих видільну і розділову функцію навігації.

Вплив шрифтів на колорит газети є досить вагомим. Курсив сприймається як рукописний текст, вираз особистого судження, їм також можна опублікувати лист читача, що створить відразу особливий настрій. Шрифти у вигляді тексту і заголовків займають основну частину газетної площі і є вираженням стилю газети. Якщо вибрати гарнітуру правильно, з великою різноманітністю шрифтових накреслень, дизайнеру можна обійтися тільки нею однією. В цьому випадку, напевно всі гарнітурні шрифти будуть дуже гармонійно поєднуватися. При використанні двох гарнітур, потрібно чітко визначити, для якого тексту призначений даний шрифт, скласти так званий шрифтовий розклад. Загальновизнано, що використання великої кількості гарнітур веде тільки до зайвої строкатості і не дає хороших результатів. Крім того, величина заголовка повинна відповідати розміру матеріалу, про що іноді забувають дизайнери.

Заголовний комплекс – елемент що постійно розвивається. І чим він складніше і оригінальніше, тим зручніше і ефективніше подача інформації читачам, відповідно і більш функціональний дизайн.

Враховуючи вищевикладене, а головне, відчуваючи необхідність в об'єктивній оцінці того чи іншого видання на певному шляху його розвитку, був складений алгоритм досліджень, результати якого дозволяють найбільш точно оцінити графічний дизайн видання. Він складається з 90 питань (тверджень), відповівши на які дослідник певного видання отримає досить вичерпну його оцінку. Вищевикладений прийом дозволяє визначити такі елементи дизайну газети як заголовний комплекс, шрифти, колір, графічні елементи. Вони є складовими стилю газети, впливають на її композицію. Щоб оцінити всі ці елементи, до кожного з параметрів додається певна кількість тестових питань.

За таким результатом може бути проведений аналіз варіантів дизайну газет, виявлено їх переваги та недоліки, особливості використання різних варіантів оформлення видання та особливості їх зміни під впливом певних чинників. Це дозволить скластися загальній картині стану сучасного газетного дизайну в періодичних виданнях, виявити проблеми, що виникають в роботі редакцій з даної тематики і запропонувати фахівцям можливі варіанти їх вирішення.

Описаний вище алгоритм досліджень може бути застосований до газет різних рівнів: районним, міським, і регіональним випускам видань. Можна помітити, що всі складові запропонованого алгоритму дослідження пов'язані і впливають одне з одного. Треба визнати, що різними дослідниками вже робилися спроби створити

методики для дослідження дизайну, але їх глибина сьогодні явно недостатня. Необ'єктивна оцінка дизайну видання призводить до того, що відсутній прогноз його розвитку. Дизайн газет та журналів розвивається з величезною швидкістю, відповідно виникає необхідність у більш повному дослідженні, оцінці і прогнозуванні розвитку дизайну періодичних видань, в чому, безумовно, допоможе описаний метод.

Головне завдання сучасного видавничого процесу полягає не в традиційному оформленні видання, а інтенсивній комплексній розробці його функціональної форми. Видання розглядається як впорядкований механізм, що складається з взаємопов'язаних елементів, що діють як єдине ціле.[2]

Висновки. Композиція друкованого видання завжди була та залишається однією з найважливіших практичних та теоретичних проблем. Завдання композиційної організації не відступають на другий план, але розширюються поєднанням з архітектонічними завданнями, навіть при роботі з затвердженим макетом. Елементи оформлення видання формуються кожен раз індивідуально, залежно від архітектоніки текстового матеріалу, його структури, матеріальної конструкції видання. Зв'язки (змістові, архітектонічні, функціональні, композиційні, конструктивні) - це основа, на якій базується композиція видання. Та й слід не забувати про творчість, яка є головною у роботах такого типу. Читач повинен сприймати видання цілісно, отже слід продумувати концепцію всього видання, а не його частини. Усім відомо, що якісні ілюстрації здатні заохотити потенційного читача до купівлі видання, але для того, щоб перетворити публіку на постійних читачів, статті повинні відповідати не меншій якості.

Список використаної літератури

1. Галкин С.И. Техника и технология СМИ. Художественное конструирование газеты и журнала. – М.: Аспект-Пресс, 2005. – 220 с.
2. Ляхов В.Н. Очерки теории искусства книги. – М., 1971. – 93 с.
3. Носаев Д.А. Современные тенденции развития графической модели газеты. Вестник Адыгейского государственного университета. Сер. Филология и искусствоведение. Майкоп, 2012. – 59-60 с.
4. Хэрроуэр Т. Настольная книга газетного дизайнера. Воронеж, 2007. – 216 с.

ПРОБЛЕМЫ КОМПОЗИЦИОННОГО ФОРМООБРАЗОВАНИЯ В ДИЗАЙНЕ ПЕРИОДИЧЕСКИХ ИЗДАНИЙ

ГУЛА Е.П., МАРТЫНЮК А.С.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Анализ основных качеств формы периодического издания, анализ приложений газет и журналов, осмысление алгоритмики восприятия газет и журналов, изучение характеристик текстового поля, что значительно влияет на его удобство восприятия.

Методика. Для достижения поставленной цели и решения задач использованы следующие методы исследования, как предметно-аналитический (при работе с визуальными материалами), сравнительный метод и функциональный анализ.

Результаты. На основе проведенного анализа периодических изданий был разработан алгоритм, результаты которого позволяют наиболее точно оценить графический дизайн издания, выявить проблемы, возникающие в работе редакций по данной тематике.

Научная новизна. Исследованы основные проблемы, связанные с удобством визуального восприятия, типографского набора и легкостью чтения, а также исследовано визуальное восприятие периодического издания в целом.

Практическая значимость. В процессе работы определены проблемы использования основных элементов композиционно-графической модели периодического издания, которые влияют на удобство визуального восприятия.

Ключевые слова: *дизайн периодических изданий, композиционно-графическая модель, верстка газеты, визуальное восприятие.*

PROBLEMS OF COMPOSITIONAL FORMING IN THE DESIGN OF PERIODICALS.

GULA Y., MARTYNYUK A.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. The analysis of the main qualities of a form of periodicals, analysis of newspapers' and magazines' supplements, understanding of algorithmics of perception of newspapers and magazines, studying of the characteristics of the text field, which significantly affects its readability.

Methodology. To achieve the set goals and problem solving the following research methods are used: subject-analytical (during the work with visual materials), the comparative method and functional analysis.

Findings. On the basis of the held analysis of periodicals an algorithm was developed, the results of which allow to precisely estimate the graphic design of the publication, to identify problems appearing in the work of the editorial on this subject.

Originality. The main problems associated with the convenience of visual perception, typesetting and easiness of reading are examined, besides, visual perception of a periodical in general is studied.

Practical value. In the process of work the use of the basic elements of composition and graphical models of periodicals are defined, which affect the ease of visual perception.

Keywords: *design of periodicals, composite graphical model, layout of a newspaper, visual perception.*